

బి.కాం.

మొదటి సంవత్సరం - మొదటి సెమిస్టర్

వ్యాపార వ్యవస్థ

“మనం నాగరికత సమకూర్చల వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చునేమో గాని, సర్వోత్తుష్టమైన విద్య
అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు.....”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రొదరాబాదు

విషయసూచిక

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుటసంఖ్య
ఖండం - I	వ్యాపార పరిచయం	1
భాగం - 1	వ్యాపార స్వభావం, పరిధి	3 - 22
భాగం - 2	వ్యాపార సామాజిక బాధ్యత	23 - 36
భాగం - 3	వ్యాపార వ్యవస్థాపన	37 - 46
ఖండం - II	వ్యాపార వ్యవస్థ స్వరూపాలు - I	47
భాగం - 4	సాంత వ్యాపారం మరియు అవిభాజ్య హిందూకుటుంబం	49 - 59
భాగం - 5	భాగస్వామ్యం	60 - 75
భాగం - 6	సహకార సంస్థలు	76 - 96
ఖండం - III	వ్యాపార వ్యవస్థ స్వరూపాలు - II	97
భాగం - 7	కంపెనీ వ్యవస్థ	99 - 115
భాగం - 8	కంపెనీ నమోదు	116 - 126
భాగం - 9	కంపెనీ ప్రారంభం	127 - 136
ఖండం - IV	విత్తమూలాలు	137
భాగం - 10	వ్యాపార విత్తం : పరిచయం	139 - 153
భాగం - 11	సాంప్రదాయిక ఆర్థికవనరులు	154 - 169
భాగం - 12	అధునిక ఆర్థికవనరులు	170 - 183
ఖండం - V	స్కౌక్ ఎక్స్‌చేంజ్, వస్తు మార్కెట్	185
భాగం - 13	స్కౌక్ ఎక్స్‌చేంజ్	187 - 205
భాగం - 14	వస్తుమార్కెట్	206 - 220

BC111FA(I)-T

బి.కో.ఎ.

మొదటి సంవత్సరం - సెమిస్టర్ - I

పైనాన్నియల్ అకోంటింగ్ - I

“మనం నాగరికత సమకూర్చల వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చనేమో గాని, సర్వోత్తమమైన విద్య అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు.....”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

పైదరాబాదు

2017

విషయక్రమం

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుటసంఖ్య
ఖండం - I	ఆకోంటెనీ పరిచయం	
భాగం - 1	పైనాస్టియల్ ఆకోంటెంగ్ పరిచయం	1 - 15
భాగం - 2	ఆకోంటెంగ్ సూట్రాలు మరియు ప్రమాణాలు	16 - 31
భాగం - 3	ఆకోంటెంగ్ క్రమం	32 - 76
ఖండం - II	సహాయక పుస్తకాలు	
భాగం - 4	చిట్టా యొక్క ఉపవిభజన	77 - 124
భాగం - 5	నగదు పుస్తకం - 1	125 - 141
భాగం - 6	నగదు పుస్తకం - 2	142 - 175
ఖండం - III	బాంకు నిల్వల సమన్వయ పట్టి	
భాగం - 7	బాంకు నిల్వల సమన్వయ పట్టి - 1	176 - 202
భాగం - 8	బాంకు నిల్వల సమన్వయ పట్టి - 2	203 - 219
ఖండం - IV	తరుగుదల మరియు తప్పుల సవరణ	
భాగం - 9	తరుగుదల	220 - 238
భాగం - 10	ఎర్పాట్లు మరియు రిజర్వులు	239 - 272
భాగం - 11	అంకణ తయారీ మరియు తప్పుల సవరణ	273 - 290
ఖండం - V	ముగింపు లేక్కలు	
భాగం - 12	పెట్టుబడి, రాబడి	291 - 298
భాగం - 13	వర్తకం, లాభనష్టాల భాతా	299 - 325
భాగం - 14	ఆస్తి అప్పుల పట్టి	326 - 338
భాగం - 15	సర్ఫ్చుబాట్లతో కూడిన ముగింపు లేక్కలు	339 - 390

BC112BECO - T

బి.కొ.ఎస్.

మొదటి సంవత్సరం సెమిస్టర్ - I

వ్యాపార అర్థశాస్త్రం

“మనం నాగరికత సమకూర్చలన వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చునేమో గాని, సర్వోత్తుష్టమైన విద్య
అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు.....”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రాధరాబాద్

విషయసూచిక

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుట సంఖ్య
ఖండం - I	పరిచయం	1
భాగం - 1	అర్థశాస్త్ర స్వభావం, వరిది, ప్రాముఖ్యం	3 - 36
భాగం - 2	వ్యాపార సంస్థ - లక్ష్యాలు	37 - 48
భాగం - 3	వ్యాపార నిర్ద్ధయం చేయడం	49 - 61
ఖండం - II	డిమాండ్ విశ్లేషణ	63
భాగం - 4	డిమాండ్ సిద్ధాంతం	65 - 91
భాగం - 5	డిమాండ్ వ్యాకోచ్ట్వం	92 - 114
భాగం - 6	డిమాండ్ అంచనా	115 - 132
ఖండం - III	ఉత్పత్తి విశ్లేషణ	133
భాగం - 7	ఉత్పత్తి ఫలం	135 - 148
భాగం - 8	స్థాయి ప్రతిఫలాల సూత్రాలు	149 - 162
భాగం - 9	సప్లై ఫలం	163 - 176
ఖండం - IV	వ్యాయ, రాబడి, లాభ విశ్లేషణ	177
భాగం - 10	వ్యాయం - రాబడి - లాభం	179 - 200
భాగం - 11	బ్రేక్ ఆవెన్ విశ్లేషణ	201 - 215
ఖండం - V	మార్కెట్ నిర్వాణం, ధర నిర్ణయం	217
భాగం - 12	మార్కెట్ల వర్గీకరణ - ధర నిర్ణయంలో కాలం ప్రభావం	219 - 239
భాగం - 13	సంపూర్ణ పోటీ మార్కెట్లలో ధర - ఉత్పత్తి నిర్ణయం	240 - 252
భాగం - 14	అసంపూర్ణ మార్కెట్లలో ధర, ఉత్పత్తి నిర్ణయం	253 - 271
భాగం - 15	ధర నిర్ణయ విధానాలు, పద్ధతులు	272 - 287

ఓ.కాం.

మొదటి సంవత్సరం - రెండవ సెమిస్టర్

నిర్వహణ సూత్రాలు

“మనం నాగరికత సమకూర్చున వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చనేమో గాని, సర్వోత్పాషమైన విద్య
అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పుకూడదు.....”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రాందరాబాదు

విషయసూచిక

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుటసంఖ్య
ఖండం - I	నిర్వహణ : పరిచయం	229
భాగం - 1	నిర్వహణ స్వభావం మరియు పరిధి	231 - 243
భాగం - 2	నిర్వహణ విధులు	244 - 254
భాగం - 3	శాస్త్రీయ నిర్వహణ	255 - 269
భాగం - 4	ఫేయార్ నిర్వహణ సూత్రాలు	270 - 280
ఖండం - II	ప్రణాళికీకరణ	281
భాగం - 5	ప్రణాళికీకరణ - పరిచయం	283 - 296
భాగం - 6	నిర్ణయకత	297 - 309
భాగం - 7	ధ్వేయాలచేత నిర్వహణ (MBO)	310 - 322
ఖండం - III	వ్యవస్థీకరణ	323
భాగం - 8	వ్యవస్థీకరణ - పరిచయం	325 - 335
భాగం - 9	వ్యవస్థా స్వరూపం	336 - 351
భాగం - 10	నిర్వహణావధి	352 - 361
ఖండం - IV	అధికారం ప్రదానం మరియు వికేంద్రీకరణ	363
భాగం - 11	అధికారం ప్రదానం భావనలు	365 - 373
భాగం - 12	అధికారం ప్రదానం ప్రక్రియ	374 - 383
భాగం - 13	కేంద్రీకరణ, వికేంద్రీకరణ	384 - 394
ఖండం - V	నియంత్రీకరణ మరియు సమన్వయం	395
భాగం - 14	నియంత్రీకరణ	397 - 409
భాగం - 15	సమన్వయం	410 - 421

BC111FA(2)-T

బి.కో.ఎ.

మొదటి సంవత్సరం - సెమిస్టర్ - II

పైనాన్నియల్ అకోంటింగ్ - 2

“మనం నాగరికత సమకూర్చల వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చునేమో గాని, సర్వోత్తమమైన విద్య అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు.....”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

పైదరాబాదు

2018

విషయక్రమం

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుటసంఖ్య
ఖండం - I	హండీలు	
భాగం - 1	హండీలు - పరిచయం	1 - 12
భాగం - 2	వర్తకపు బిల్లులు	13 - 62
భాగం - 3	సర్టిఫాటు హండీలు	63 - 81
ఖండం - II	కన్సైన్మెంట్ భాతాలు	
భాగం - 4	కన్సైన్మెంట్ భాతాలు - పరిచయం	82 - 120
భాగం - 5	కన్సైన్మెంట్ భాతాలు - అకోంటింగ్ విధానం	121 - 143
ఖండం - III	ఉమ్మడి వ్యాపార భాతాలు	
భాగం - 6	ఉమ్మడి వ్యాపార భాతాలు	144 - 148
భాగం - 7	ఉమ్మడి వ్యాపార భాతాలు - అకోంటింగ్ విధానం	149 - 188
ఖండం - IV	అసంపూర్ణ పుస్తకాల నుండి భాతాలను తయారుచేయడం	
భాగం - 8	బంటి పద్ధు విధానం	189 - 195
భాగం - 9	బంటి పద్ధు విధానం - మూలధనాన్ని పోలేస్తే పద్ధతి	196 - 217
భాగం - 10	బంటి పద్ధు భాతా పుస్తకాలను	
	జంట పద్ధు విధానంలోకి మార్చే పద్ధతి	218 - 253
ఖండం - V	వ్యాపారేతర సంస్థల భాతాల అకోంటింగ్ విధానం	
భాగం - 11	వ్యాపారేతర సంస్థల భాతాలు	254 - 265
భాగం - 12	వ్యాపారేతర సంస్థల భాతాలు - అకోంటింగ్ విధానం	266 - 304

బి.కో.

మొదటి సంవత్సరం - సెమిస్టర్ - II

ద్రవ్యం - బ్యాంకింగ్

“మనం నాగరికత సమకూర్చల వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చనేమో గాని, సర్వోత్తమమైన విద్య
అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు.....”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రొదరాబాదు

విషయక్రమం

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుటసంఖ్య
ఖండం - I	ద్రవ్యం : పొత్త, విలువ	299
భాగం - 1	ద్రవ్యం పరిణామం	301 - 326
భాగం - 2	ద్రవ్యం డిమాండ్, సఫ్ట్‌మ్యలు	327 - 346
భాగం - 3	ద్రవ్యం విలువ, సిద్ధాంతాలు	347 - 380
ఖండం - II	వాణిజ్య బ్యాంకింగ్	381
భాగం - 4	బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థల స్వరూపం	383 - 398
భాగం - 5	వాణిజ్య బ్యాంకులు	399 - 424
భాగం - 6	బ్యాంకింగ్ సంస్కరణలు	425 - 437
ఖండం - III	కేంద్ర బ్యాంకింగ్	439
భాగం - 7	కేంద్ర బ్యాంకు	441 - 456
భాగం - 8	భారతీయ రిజర్వ్ బ్యాంకు మరియు ద్రవ్య విధానం	457 - 471
ఖండం - IV	గ్రామీణ బ్యాంకింగ్	473
భాగం - 9	గ్రామీణ బ్యాంకులు	475 - 489
భాగం - 10	సహకార బ్యాంకులు	490 - 506
భాగం - 11	ప్రాంతీయ గ్రామీణ బ్యాంకులు	507 - 520
ఖండం - V	బ్యాంకింగ్ రంగంలో నూతన పోకడలు	521
భాగం - 12	నూక్కు విత్తం	523 - 538
భాగం - 13	రిటైల్ బ్యాంకింగ్	539 - 551
భాగం - 14	ఎలక్ట్రానిక్ బ్యాంకింగ్	552 - 570

ఓ.కాం.

రెండవ సంవత్సరం - మూడవ సెమిస్టర్

వ్యాపార గణాంకశాస్త్రం

“మనం నాగరికత సమకూర్చున వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చునేమో గాని, సర్వోత్పాప్తమైన విధ్య
అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పుకూడదు.....”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రాందరాబాదు

2018

విషయసూచిక

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుటసంఖ్య
ఖండం - I : దత్తాంశ సేకరణ		
భాగం - 1 : గణాంకశాస్త్రం స్వభావం, పరిధి మరియు ప్రాముఖ్యత	1 - 29	
భాగం - 2 : గణాంక శోధన మరియు దత్తాంశ సేకరణ	30 - 81	
భాగం - 3 : దత్తాంశ వర్గీకరణ మరియు శైళీకరణ	82 - 109	
ఖండం - II : దత్తాంశ సమర్పణ		
భాగం - 4 : పట్టికల ద్వారా దత్తాంశ సమర్పణ	110 - 125	
భాగం - 5 : చిత్ర పటాత్మకంగా దత్తాంశ సమర్పణ	126 - 144	
భాగం - 6 : రేఖా పటాత్మకంగా దత్తాంశ సమర్పణ	145 - 171	
ఖండం - III : దత్తాంశ విశ్లేషణ : గణితీయ సగటులు		
భాగం - 7 : సగటుల పరిచయం	172 - 180	
భాగం - 8 : అంక మధ్యమం	181 - 205	
భాగం - 9 : గుణమధ్యమం మరియు హరమధ్యమం	206 - 225	
ఖండం - IV : దత్తాంశ విశ్లేషణ : స్థానీయ సగటులు		
భాగం - 10 : మధ్యగతం మరియు చతుర్భాంశాలు	226 - 256	
భాగం - 11 : బాహుళకం	257 - 280	
ఖండం - V : విష్టరణ మరియు వైషమ్య కొలమానాలు		
భాగం - 12 : విష్టరణ - పరిచయం	281 - 289	
భాగం - 13 : వ్యాప్తి మరియు చతుర్భాంశ విచలనం	290 - 321	
భాగం - 14 : మాధ్యమ విచలనం మరియు ప్రామాణిక విచలనం	322 - 371	
భాగం - 15 : వైషమ్య కొలమానాలు	372 - 410	

BC 311AA-T

బి.కా.ఓ.

రెండవ సంవత్సరం

మూడవ సెమిస్టర్

అధ్యాన్యద్వారా అకోంటింగ్

“ మనం నాగరికత నమకూర్చిన వన్నగత ప్రయోజనాలనైనా వదలుకోవచ్చునేమోగాని, నర్వోత్స్వాషష్టే విద్య అందించే వలాలను నంపుడ్డంగా ఆనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కొల్పేకూడదు.....”

-డా॥ బి.ఆర్. అంబెడ్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబెడ్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

శ్రీహరిహర్ష

2018

విషయసూచిక

ఖండం/ భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుట సంఖ్య
ఖండం - I	అద్రైకొనుగోలు, వాయిదా కొనుగోలు పద్ధతులు	
భాగం - 1	అద్రైకొనుగోలు పద్ధతి	3 -64
భాగం - 2	వాయిదా కొనుగోలు పద్ధతి	65-80
ఖండం - II	భాగస్వామ్య భాతాలు - I	
భాగం - 3	భాగస్వామ్య భాతాలు - పరిచయం,	81-103
	మూలధన భాతాలను ప్రాచే పద్ధతులు	
భాగం - 4	భాగస్వామ్య సంస్కరణ ముగింపు లెక్కలు	104-130
ఖండం - III	భాగస్వామ్య భాతాలు - II	
భాగం - 5	భాగస్వామ్య ప్రవేశం	131-165
భాగం - 6	భాగస్వామ్య విరమణ, లేదా మరణం	166-182
భాగం - 7	భాగస్వామ్య సంస్కరణ రద్దు	183-196
భాగం - 8	భాగస్వామ్య దివాలా	197-216
ఖండం - IV	విభాగ వ్యవస్థల భాతాలు	
భాగం - 9	విభాగ వ్యవస్థల భాతాలు - I	217-223
భాగం - 10	విభాగ వ్యవస్థల భాతాలు - II	224-242
ఖండం - V	బ్రాంచీ భాతాలు	
భాగం - 11	బ్రాంచీ భాతాలు - పరిచయం	243-260
భాగం - 12	అస్వితంత్ర బ్రాంచీల భాతాలు (నగదు, అరువు అమృకాలు)	261-286
భాగం - 13	స్వయం ప్రతిపత్తిగల బ్రాంచీలభాతాలు	287-307

BC312BF - T

బి.కో.

రెండవ సంవత్సరం - మూడవ సెమిస్టర్

వ్యాపార విత్తం

“మనం నాగరికత సమకూర్చున వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చనేమో గాని, సర్వోత్పాషమైన విద్య అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు. ఎందుకంటే విద్యను మించిన వస్తుగత ప్రయోజనమేది లేదు”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

పైదరాబాద్

2018

విషయసూచిక

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుట సంఖ్య
ఖండం - I	వ్యాపార విత్తం : పరిచయం	
భాగం - 1	వ్యాపార విత్తం - పరిసరాలు	3 - 19
భాగం - 2	విత్తం విధి	20 - 33
భాగం - 3	విత్త ప్రణాళిక - స్వభావం, పరిధి	34 - 55
భాగం - 4	మూలధనీకరణ	56 - 69
ఖండం - II	విత్త మార్కెట్లు	
భాగం - 5	మూలధన మార్కెట్లు	73 - 92
భాగం - 6	ద్రవ్య మార్కెట్	93 - 115
భాగం - 7	విదేశీ మూలధనం, తోడ్పాట్లు	116 - 140
ఖండం - III	విత్త సేకరణ నిర్ణయం	
భాగం - 8	మూలధన వ్యయం	143 - 167
భాగం - 9	మూలధన నిర్మాణం	168 - 182
ఖండం - IV	పెట్టుబడి నిర్ణయం	
భాగం - 10	నిర్వహణ మూలధనం	185 - 206
భాగం - 11	మూలధన బడ్జెటింగ్	207 - 229
ఖండం - V	డివిడెండ్ నిర్ణయం	
భాగం - 12	డివిడెండ్ నిర్ణయకాలు	233 - 254
భాగం - 13	డివిడెండ్ విధానం	255 - 268
భాగం - 14	నిలిపి ఉంచిన ఆర్జునలు	269 - 282
భాగం - 15	బోనస్ వాటాలు	283 - 293

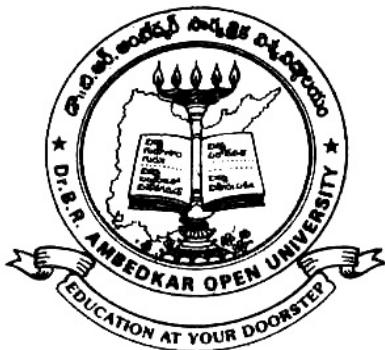
BC310BS(II) - T

బి.కాం - II/IV BS

బి.కాం.

రెండవ సంవత్సరం - నాలుగవ సెమిస్టర్

వ్యాపార గణాంకశాస్త్రం - II

“మనం నాగరికత సమకూర్చిన వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చునేమో గాని, సర్వోత్తమమైన విద్య
అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పుకూడదు.....”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రాధరాబాదు

2019

విషయసూచిక

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుటసంఖ్య
ఖండం - I : సహసంబంధం		1
భాగం - 1 : సహసంబంధం		3 - 14
భాగం - 2 : సహసంబంధాన్ని అధ్యయనం చేసే పద్ధతులు - I		15 - 36
భాగం - 3 : సహసంబంధాన్ని అధ్యయనం చేసే పద్ధతులు - II		37 - 53
ఖండం - II : ప్రతిగమనం మరియు కాలశైళులు		55
భాగం - 4 : ప్రతిగమన విశ్లేషణ		57 - 64
భాగం - 5 : ప్రతిగమన సమీకరణాలు		65 - 86
భాగం - 6 : కాలశైళుల విశ్లేషణ		87 - 95
భాగం - 7 : ప్రవృత్తిని కొలవడం		96 - 111
ఖండం - III : సూచీసంఖ్యలు		113
భాగం - 8 : సూచీసంఖ్యలు		115 - 125
భాగం - 9 : సూచీసంఖ్యల నిర్మాణం		126 - 144
భాగం - 10 : భారిత సూచీసంఖ్యల నిర్మాణం		145 - 195
భాగం - 11 : జీవనవ్యయ సూచీసంఖ్యలు		196 - 212
ఖండం - IV : సంభావ్యత		213
భాగం - 12 : సంభావ్యత భావనలు		215 - 224
భాగం - 13 : సంభావ్యత సిద్ధాంతాలు మరియు విధానాలు		225 - 249
ఖండం - V : సంభావ్యత విభాజనాలు		251
భాగం - 14 : విచ్ఛిన్న సంభావ్యత విభాజనాలు		253 - 288
భాగం - 15 : అవిచ్ఛిన్న సంభావ్యత విభాజనాలు		289 - 313

బి.కో.

రెండవ సంవత్సరం - సెమిస్టర్ - IV

కార్పొరేట్ అకోంటింగ్

“మనం నాగరికత సమకూర్చల వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చునేమో గాని, సర్వోత్తుష్టమైన విద్య అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు.....”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రొదరాబాదు

2019

విషయక్రమం

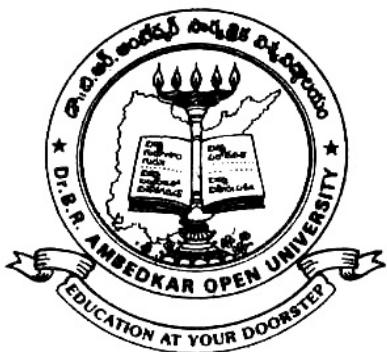
ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుటసంఖ్య
ఖండం - I	వాటాల జారీ కొరకు అకోంటింగ్	1
భాగం - 1	వాటాల జారీ	3 - 22
భాగం - 2	వ్యాపార సేకరణ లేక కొనుగోలు మరియు నమోదుకు ముందు లాభాలు	23 - 38
భాగం - 3	డిబెంచర్డ్ జారీ మరియు విమోచనం	39 - 59
ఖండం - II	కంపెనీ ముగింపు భాతాలు	61
భాగం - 4	ముగింపు భాతాలు - I	63 - 95
భాగం - 5	ముగింపు భాతాలు - II	96 - 131
ఖండం - III	సంయోగం, సంలీనం మరియు పునర్నిర్మాణం	133
భాగం - 6	సంయోగం	135 - 163
భాగం - 7	సంలీనం	164 - 187
భాగం - 8	పునర్ నిర్మాణం	188 - 214
ఖండం - IV	బ్యాంకు భాతాలు	215
భాగం - 9	బ్యాంకు భాతాలు - I	217 - 274
భాగం - 10	బ్యాంకు భాతాలు - II	275 - 286
ఖండం - V	భీమా కంపెనీల భాతాలు	287
భాగం - 11	జీవిత భీమా కంపెనీల భాతాలు	289 - 317
భాగం - 12	సాధారణ భీమా కంపెనీల భాతాలు	318 - 346

BC412ML-T

బి.కో.

రెండవ సంవత్సరం - సెమిస్టర్ - IV

వ్యాపార న్యాయశాస్త్రం

“మనం నాగరికత సమకూర్చున వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చునేమో గాని, సర్వోత్తుషష్టమైన విద్య
అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పుకూడదు.....”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రాధరాబాదు

2019

విషయక్రమం

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుటసంఖ్య
ఖండం - I	సాధారణ కాంట్రాక్టులు	1
భాగం - 1	కాంట్రాక్టు స్వభావం	3 - 12
భాగం - 2	కాంట్రాక్టు ఆవశ్యకాలు	13 - 34
భాగం - 3	కాంట్రాక్టు నెరవేర్చడం - విమోచన	35 - 50
ఖండం - II	ప్రత్యేక కాంట్రాక్టులు	51
భాగం - 4	జండెమ్మిటీ, గ్యారంటీ కాంట్రాక్టులు	53 - 72
భాగం - 5	బెయిల్మెంట్, తాకట్టు	73 - 92
ఖండం - III	అమృకపు కాంట్రాక్టు చట్టం	93
భాగం - 6	వస్తువుల అమృకానికి కాంట్రాక్టు	95 - 111
భాగం - 7	యాజమాన్యం బదిలీ	112 - 125
భాగం - 8	అమృకపు కాంట్రాక్టును నెరవేర్చడం, కాంట్రాక్టు భంగానికి చర్యలు	126 - 144
ఖండం - IV	పారిశ్రామిక న్యాయశాస్త్రం	145
భాగం - 9	ప్యాక్టరీల చట్టం, 1948	147 - 162
భాగం - 10	పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టం, 1947	163 - 186
భాగం - 11	కార్బూకుల నష్టపరిహారపు చట్టం, 1923	187 - 204
ఖండం - V	వినియోగదారుల రక్షణ చట్టం	205
భాగం - 12	వినియోగదారుల రక్షణ చట్టం, 1986	207 - 215
భాగం - 13	మేధోసంపత్తి హక్కులు	216 - 222
భాగం - 14	సమాచార సాంకేతిక పరిజ్ఞానపు చట్టం	223 - 229

టెడాయం పన్ను - I

“మనం నాగరికత సమకూర్చిన వస్తుగత ప్రయోజనాలపైనా వదలు కోపమ్మనేమాగాని, సర్వీత్సృష్టిను విద్య అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు. ఎందుకంటే విద్యను మించిన వస్తుగత ప్రయోజనమేదీ లేదు.”

- డా॥ బి. ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం
హైదరాబాదు
2019- 20

విషయ సూచిక

పేజీ నెం.

ఖండం - I	:	భావనలు	1
భాగం - 1	:	ఉపోద్యాతం	3
భాగం - 2	:	నిర్వచనాలు	12
భాగం- 3	:	మూలధనం - రాబడి	29
ఖండం - II	:	మినహాయింపులు, జీతాలు	41
భాగం - 4	:	నివాస ప్రతిపత్తి	43
భాగం - 5	:	పన్న విధింపు	58
ఖండం - III	:	ఆదాయపు శీర్షికలు	73
భాగం - 6	:	మినహాయింపులు	75
భాగం - 7	:	జీతాలు - I	92
భాగం - 8	:	జీతాలు - II	118
ఖండం - IV	:	సమూహానం, తగ్గింపులు	153
భాగం - 9	:	గృహ అస్తి నుండి ఆదాయం	155
భాగం - 10	:	వ్యాపారం లేదా వృత్తి నుండి లాభాలు - I	187
భాగం - 11	:	వ్యాపారం లేదా వృత్తి నుండి లాభాలు - II	208
భాగం - 12	:	తరుగుదల, ఇతర తగ్గింపులు	237
ఖండం - V	:	మొత్తం ఆదాయం, పన్న గణించడం	259
భాగం - 13	:	మూలధన లాభాలు	261
భాగం - 14	:	ఇతర వనరుల నుంచి ఆదాయం	289

బి.కో.

మూడవ సంవత్సరం సెమిస్టర్ - V

కొన్ని అకోంటింగ్

“మనం నాగరికత సమకూర్చల వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చునేమో గాని, సర్వోత్తుష్టమైన విద్య అందించే ఘలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే ఆవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు. ఎందుకంటే విద్యను మించిన వస్తుగత ప్రయోజనమేదీ లేదు.”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రైధరాబాద్

2020

విషయసూచిక

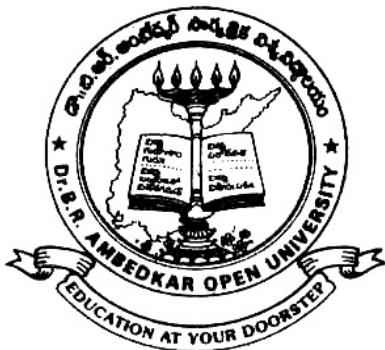
ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుట సంఖ్య
ఖండం - I	కాణ్ణ అకోంటింగ్ : స్వభావం, పరిధి	1
భాగం - 1	: కాణ్ణ అకోంటింగ్ : పరిచయం	3 - 15
భాగం - 2	: కాణ్ణ అకోంటింగ్ : ప్రాముఖ్యత, ప్రతిస్థాపితం	16 - 28
భాగం - 3	: వ్యయాంశాలు	29 - 40
ఖండం - II	మెటీరియల్ వ్యయం	41
భాగం - 4	: మెటీరియల్ వ్యయం : అర్థం, నియంత్రణ	43 - 52
భాగం - 5	: కొనుగోలు, స్టోరింగ్ : విధానం, అకోంటింగ్	53 - 77
భాగం - 6	: ఇన్వైంచరీ నియంత్రణ	78 - 95
భాగం - 7	: మెటీరియల్ జారీ: ధర నిర్ద్ధయించడం, అకోంటింగ్	96 - 119
ఖండం - III	శ్రమ వ్యయం	121
భాగం - 8	: శ్రామిక వ్యయం అర్థం, నియంత్రణ	123 - 142
భాగం - 9	: వేతనాల చెల్లింపు : పద్ధతులు, ప్రోత్సాహకాలు	143 - 165
ఖండం - IV	ఒపర్స్‌హాణ్స్	167
భాగం - 10	: ఒపర్స్‌హాణ్స్ : పరిచయం	169 - 177
భాగం - 11	: ఫ్యాక్టరీ ఒపర్స్‌హాణ్స్	178 - 207
భాగం - 12	: పరిపాలన, అమృకపు, పంపిణీ ఒపర్స్‌హాణ్స్	208 - 216
ఖండం - V	కాస్టింగ్ పద్ధతులు	217
భాగం - 13	: యూనిట్ కాస్టింగ్	219 - 240
భాగం - 14	: జాబ్ కాస్టింగ్	241 - 260
భాగం - 15	: కాంట్రాక్చు కాస్టింగ్	261 - 291
భాగం - 16	: ప్రాసెన్ కాస్టింగ్	292 - 319

BC512CL - T

బి.కొ.ఓ.

మూడవ సంవత్సరం సెమిస్టర్ - V

కంపెనీ న్యాయశాస్త్రం

“మనం నాగరికత సమకూర్చల వస్తుగత ప్రయోజనాలానైనా వదులుకోవచ్చనేమో గాని, సర్వోత్పాషణమైన విద్య అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు. ఎందుకంటే విద్యను మించిన వస్తుగత ప్రయోజనమేడీ లేదు.”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రైధరాబాద్

2020

విషయసూచిక

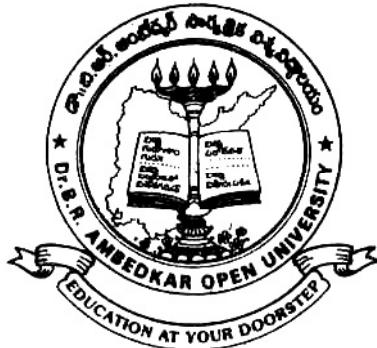
ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుట సంఖ్య
ఖండం - I	కంపెనీల నమోదు	1
భాగం - 1	కంపెనీ స్వభావం మరియు కంపెనీల రకాలు	3 - 17
భాగం - 2	కంపెనీ నమోదు	18 - 25
భాగం - 3	సంస్థాపన పత్రం మరియు నియమావళి పత్రం	26 - 41
భాగం - 4	పరిచయ పత్రం	42 - 51
ఖండం - II	కంపెనీల నిర్వహణ	53
భాగం - 5	డైరెక్టరు	55 - 69
భాగం - 6	డైరెక్టర ఫితి	70 - 82
భాగం - 7	కార్బోరేట్ పాలన	83 - 93
ఖండం - III	కంపెనీ సెక్రెటరీ	95
భాగం - 8	కంపెనీ సెక్రెటరీ	97 - 105
భాగం - 9	కంపెనీ సెక్రెటరీ హోదా	106 - 124
ఖండం - IV	కంపెనీ సమావేశాలు	125
భాగం - 10	కంపెనీ నిర్వహణ - సమావేశాలు	127 - 139
భాగం - 11	సమావేశాల రకాలు	140 - 152
భాగం - 12	తీర్మానాలు - మినిట్స్	153 - 160
ఖండం - V	కంపెనీల పరిసమాప్తి	161
భాగం - 13	కంపెనీ పరిసమాప్తి	163 - 180
భాగం - 14	కంపెనీ పరిసమాప్తి పరిణామాలు	181 - 201
భాగం - 15	దివాలా మరియు దివాలా స్క్రూటి, 2016	202 - 219

BC610101TAX(II)-T

బి.కాం.

మూడవ సంవత్సరం సెమిస్టర్ - VI

అదాయం పన్న - II

“మనం నాగరికత సమకూర్చున వస్తుగత ప్రయోజనాలపైనా వదలు కోపచ్చునేమోగాని, సర్వేతృప్తమైన విద్య అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు. ఎందుకంటే విద్యను మించిన వస్తుగత ప్రయోజనమేదీ లేదు.”

- డా॥ చి. ఆర్. అంబెడ్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబెడ్కర్ సార్వత్రిక విష్ణవిద్యాలయం
హైదరాబాదు
2019- 20

విషయ సూచిక

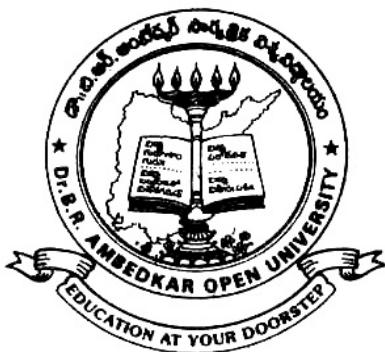
పేజీ నెం.

ఖండం - I	ఆదాయ సమాహనం	1
భాగం - 1	ఆదాయాల కలయిక	3 - 15
భాగం - 2	నష్టాల భర్తీ, నష్టాన్ని ముందుకు తీసుకుపోవడయ	16 - 32
ఖండం - II	స్వాల మొత్తం ఆదాయం నుండి తగ్గింపులు	33
భాగం - 3	స్వాల మొత్తం ఆదాయం నుండి తగ్గింపులు - I	35 - 55
భాగం - 4	స్వాల మొత్తం ఆదాయం నుండి తగ్గింపులు - II	56 - 69
ఖండం - III	మొత్తం ఆదాయం, పన్న గణించడం	70
భాగం - 5	విడి వ్యక్తుల మొత్తం ఆదాయం గణించడం	72 - 99
భాగం - 6	పన్న గణించడం	100 - 112
భాగం - 7	పునఃశ్శరణ అభ్యాసాలు	113 - 132
ఖండం - IV	పన్న నిర్ధారణ	133
భాగం - 8	ఆదాయం పన్న అధికారులు	135 - 145
భాగం - 9	పన్న నిర్ధారణ విధానం	146 - 160
ఖండం - V	అప్పీళ్ళు మరియు పునఃపరిశీలన	161
భాగం - 10	అప్పీళ్ళు, పునఃపరిశీలన	163 - 172
భాగం - 11	పన్న వసూలు	173 - 184
భాగం - 12	అపరాధాలు - ఫలితాలు	185 - 192

బి.కో.

మూడవ సంవత్సరం సెమిస్టర్ - VI

మేనేజ్‌మెంట్ అకోంటింగ్

“మనం నాగరికత సమకూర్చల వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చునేమో గాని, సర్వోత్తుష్టమైన విద్య అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు. ఎందుకంటే విద్యను మించిన వస్తుగత ప్రయోజనమేదీ లేదు.”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రౌదరాబాద్

2020

విషయసూచిక

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుట సంఖ్య
ఖండం - I	పరిచయం	1
భాగం - 1	మేనేజీమెంట్ అకోంటింగ్ : పరిచయం	3 - 21
భాగం - 2	మేనేజీమెంట్ అకోటింగ్ - ప్రాసెన్, పద్ధతులు	22 - 38
ఖండం - II	ఆర్థిక నివేదికల విశ్లేషణ - I	39
భాగం - 3	ఆర్థిక నివేదికలు - పరిచయం	41 - 58
భాగం - 4	ఆర్థిక నివేదికల విశ్లేషణ పద్ధతులు	59 - 79
ఖండం - III	ఆర్థిక నివేదికల విశ్లేషణ - II	81
భాగం - 5	నిప్పుత్తి విశ్లేషణ	83 - 139
భాగం - 6	నిధుల ప్రవాహ విశ్లేషణ	140 - 174
భాగం - 7	నగదు ప్రవాహ విశ్లేషణ	175 - 205
ఖండం - IV	మార్కీటింగ్ కాస్టింగ్, నిర్దయాకరణ	207
భాగం - 8	మార్కీటింగ్ కాస్టింగ్	209 - 234
భాగం - 9	నిర్దయాకరణ	235 - 249
ఖండం - V	బడ్జెటరీ కంట్రోల్, విచరణ విశ్లేషణ	251
భాగం - 10	బడ్జెట్లు	253 - 298
భాగం - 11	బడ్జెటరీ నియంత్రణ	299 - 315
భాగం - 12	ప్రామాణిక కాస్టింగ్	316 - 330
భాగం - 13	విచరణ విశ్లేషణ	331 - 371

BC612EC-E

B. Com.

THIRD YEAR

SEMESTER - VI

E-COMMERCE

“We may forgo material benefits of civilization, but we cannot forgo our right and opportunity to reap the benefits of the highest education to the fullest extent...”

Dr. B. R. Ambedkar

**Dr. B. R. AMBEDKAR OPEN UNIVERSITY
HYDERABAD
2020**

CONTENTS

	Pg.No.
BLOCK - I : INTRODUCTION	1
Unit - 1 : Fundamentals of E-Commerce	3 - 12
Unit - 2 : Driving Forces of E-Commerce	13 - 20
BLOCK - II : MODELS AND APPLICATIONS OF E-COMMERCE	21
Unit - 3 : Models of E-Commerce	23 - 40
Unit - 4 : Applications of E-Commerce	41 - 58
BLOCK - III: FRAMEWORK OF E-COMMERCE	59
Unit - 5 : Architectural Framework of E-Commerce	61 - 72
Unit - 6 : Network and Protocol	73 - 83
Unit - 7 : Internet Concepts and Technologies	84 - 102
BLOCK -IV : CONSUMER ORIENTED E-COMMERCE APPLICATIONS	103
Unit - 8 : Mercantile Process Models	105 - 114
Unit - 9 : Electronic Payment Systems	115 - 136
BLOCK - V : ELECTRONIC DATA INTERCHANGE	137
Unit -10 : Concepts of Electronic Data Interchange	139 - 162
Unit -11 : Security Aspects of E-Commerce	163 - 185
Unit -12 : Legal Aspects of E-Commerce	186 - 201

*****

బి.కో.

మూడవ సంవత్సరం - సెమిస్టర్ - VI

ఇ-కామర్స్

“మనం నాగరికత సమకూర్చిన వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చనేమో గాని, సర్వోత్కృష్టమైన విద్య అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే ఆవకాశాలను హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు...”

-డ್ಯಾ ||ಬಿ.ಆರ್.ಅಂಬೇದ್ಕರ್

డॉ.బి.ఆర్.ఆంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రాదర్శాబాదు

విషయక్రమం

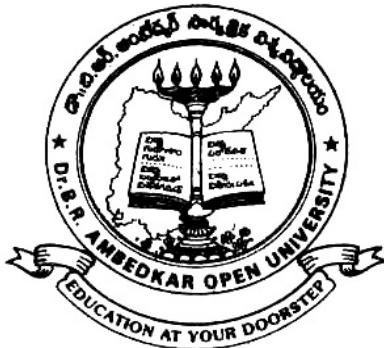
ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుట నంబర్స్
ఖండం - I	వరిచయం	
భాగం -1	ఇ-కామర్స్ ప్రాథమిక అంశాలు	1-10
భాగం -2	ఇ-కామర్స్ యొక్క చోదక శక్తులు	11-17
ఖండం - II	ఇ-కామర్స్ నమూనాలు మరియు అనువర్తనాలు	
భాగం - 3	ఇ-కామర్స్ నమూనాలు	19-35
భాగం - 4	ఇ-కామర్స్ అనువర్తనాలు	36-53
ఖండం - III	ఇ-కామర్స్ నిర్మాణ చట్టం	
భాగం -5	ఇ-కామర్స్ నిర్మాణ చట్టం	55-65
భాగం -6	నెట్వర్క్ మరియు ప్రోటోకాల్స్	66-75
భాగం -7	అంతర్జాలం భావనలు, సాంకేతికత	76-93
ఖండం - IV	వినియోగదారు ఆధారిత - వాణిజ్య అనువర్తనాలు	
భాగం -8	వర్తక ప్రక్రియ నమూనాలు	94-103
భాగం -9	ఎలక్ట్రోనిక్ చెల్లింపుల విధానాలు	104-123
ఖండం - V	ఎలక్ట్రోనిక్ డేటా మార్పిడి	
భాగం -10	ఎలక్ట్రోనిక్ డేటా మార్పిడి	125-145
భాగం -11	ఇ-కామర్స్ యొక్క భద్రతా అంశాలు	146-166
భాగం -12	ఇ-కామర్స్ యొక్క చట్టపరమైన అంశాలు	167-180

*****

బి.కో.

మూడవ సంవత్సరం సెమిస్టర్ - V

మూర్ఖులు

“మనం నాగరికత సమకూర్చల వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చునేమో గాని, సర్వోత్తమమైన విద్య అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు. ఎందుకంటే విద్యను మించిన వస్తుగత ప్రయోజనమేదీ లేదు.”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రౌదరాబాద్

2020

విషయసూచిక

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుట సంఖ్య
ఖండం - I	మార్కెటింగ్ అవగాహన	1
భాగం - 1	: మార్కెటింగ్ ప్రాథమికాంశాలు	3 - 24
భాగం - 2	: మార్కెటింగ్ పరిసరాలు, మార్కెటింగ్ వ్యవస్థ	25 - 39
భాగం - 3	: మార్కెటింగ్ విభజన మరియు వినియోగదారు ప్రవర్తన	40 - 64
భాగం - 4	: సేవల మార్కెటింగ్	65 - 74
ఖండం - II	వస్తువు నిర్వహణ	75
భాగం - 5	: వస్తువు భావనలు	77 - 99
భాగం - 6	: వస్తువు జీవితచక్రం	100 - 111
భాగం - 7	: బ్రాండింగ్, ప్యాకేజింగ్	112 - 124
ఖండం - III	ధర నిర్దయాలు	125
భాగం - 8	: ధర నిర్దయ భావనలు	127 - 143
భాగం - 9	: ధర నిర్దయ పద్ధతులు	144 - 158
ఖండం - IV	ప్రోత్సాహకం, పంపిణీ	159
భాగం - 10	: మార్కెటింగ్ కమ్యూనికేషన్	161 - 178
భాగం - 11	: ప్రోత్సాహక మిశనుం	179 - 196
భాగం - 12	: పంపిణీ	197 - 214
ఖండం - V	మార్కెటింగ్ నూతన పోకడలు	215
భాగం - 13	: ఇ - మార్కెటింగ్	217 - 228
భాగం - 14	: వినియోగదారుని సంబంధ నిర్వహణ	229 - 246
భాగం - 15	: వినియోగదారువాదం	247 - 260

BC510IT(I)DSE(B)-E

B.Com

THIRD YEAR

SEMESTER-V

DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE COURSE – B

INDIRECT TAXES- I

*“ We may forgo material benefits of civilisation,
but we cannot forgo right and opportunity to reap the
benefits of the highest education to the fullest extent.”*

Dr.B.R.Ambedkar

**Dr. B.R. AMBEDKAR OPEN UNIVERSITY
HYDERABAD**

2021

CONTENTS

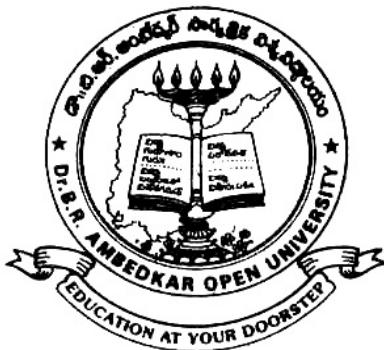
BLOCK I :INTRODUCTION AND LITERATURE	Page No
Unit - 1 : Introduction	1
Unit - 2 : GST Literature	16
BLOCK II : GST STRUCTURE AND PRELIMINARIES UNDER GST	
Unit - 3 : Structure of GST	31
Unit - 4 : Registration	46
BLOCK III : LEVY OF GST	
Unit - 5 : Levy of GST	62
Unit - 6 : Time of Supply	71
Unit - 7: Valuation of Supply	78
BLOCK IV : INPUT TAX CREDIT AND TAX INVOICE	
Unit - 8 : Input Tax Credit	90
Unit - 9: Transitional Provisions	102
Unit - 10: Tax Invoice and Records Under GST	110
BLOCK - V : PAYMENT AND RETURNS	
Unit – 11 : Payment of Tax	125
Unit – 12 : Returns	142

బి.కో.

మూడవ సంవత్సరం సెమిస్టర్ - V

డిసిల్పిన్ స్టుడెంట్ ఎలక్ట్రిక్ కోర్సు - బి

పరోక్త పన్నులు - I

“మనం నాగరికత సమకూర్చిన వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చునేమో గాని, సర్వోత్స్వమైన విద్య అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా ఆనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు. ఎందుకంటే విద్యను మించిన వస్తుగత ప్రయోజనమేదీ లేదు.”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రైధరాబాద్

2021

విషయసూచిక

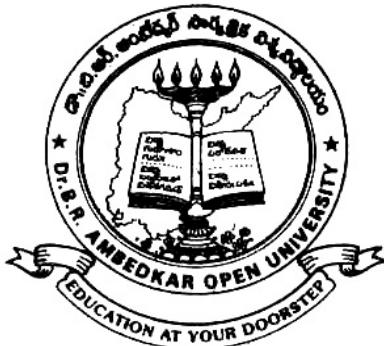
ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుట సంఖ్య
ఖండం - I	పరిచయం - సాహిత్యం	1
భాగం - 1	పరిచయం	3 - 20
భాగం - 2	జి.యన్.టి. సాహిత్యం	21 - 38
ఖండం - II	జి.యన్.టి. నిర్మాణం, ప్రాథమికాంశాలు	39
భాగం - 3	జి.యన్.టి. నిర్మాణం	41 - 56
భాగం - 4	నమోదు	57 - 74
ఖండం - III	జి.యన్.టి. లెపీ	75
భాగం - 5	జి.యన్.టి. లెపీ	77 - 87
భాగం - 6	సరఫరా సమయం	88 - 95
భాగం - 7	సరఫరా మూలాల్యంకనం	96 - 107
ఖండం - IV	జన్మట్ టాక్స్ క్రెడిట్, పన్న ఇవ్వాయిన్	109
భాగం - 8	జన్మట్ టాక్స్ క్రెడిట్	111 - 124
భాగం - 9	ట్రాన్సిపసల్ ఎర్పాట్లు	125 - 133
భాగం - 10	జి.యన్.టి. క్రింద పన్న ఇన్వాయిన్ మరియు రికార్డులు	134 - 150
ఖండం - V	పన్న చెల్లింపు - రిటర్ను	151
భాగం - 11	పన్న చెల్లింపు	153 - 169
భాగం - 12	రిటర్ను	170 - 185

బి.కో.

మూడవ సంవత్సరం సెమిస్టర్ - V

డిసిప్లిన్ స్పెషిఫిక్ ఎలక్ట్రిషియల్ రూపు - ఎ

భారతదేశ ఆర్థికవ్యవస్థ

“మనం నాగరికత సమకూర్చల వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చునేమో గాని, సర్వోత్తుమ్మైన విద్య అందించే ఘలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే ఆవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు. ఎందుకంటే విద్యను మించిన వస్తుగత ప్రయోజనమేదీ లేదు.”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రౌదరాబాద్

2020

విషయసూచిక

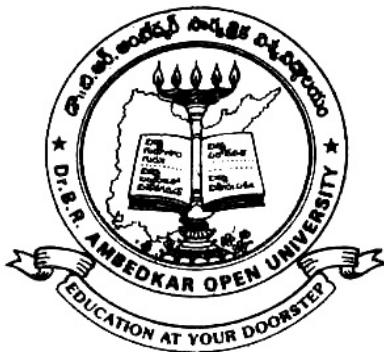
ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుట సంఖ్య
ఖండం - I	భారతదేశ ఆర్థికవ్యవస్థ - అవగాహన	1
భాగం - 1	: ఆర్థికాభివృద్ధి - పరిచయం	3 - 13
భాగం - 2	: మానవ అభివృద్ధి	14 - 23
భాగం - 3	: వసరుల నిర్మాణం	24 - 59
ఖండం - II	ప్రణాళికీకరణ, పెట్టుబడులు, ఉపాధి కల్పన	61
భాగం - 4	: భారతదేశంలో ఆర్థిక ప్రణాళికలు	63 - 81
భాగం - 5	: పొదుపు, పెట్టుబడి, మూలధన నిర్మాణం	82 - 100
భాగం - 6	: ఉపాధి కల్పన	101 - 120
ఖండం - III	విధాన సంస్కరణలు	121
భాగం - 7	: సరళీకరణ	123 - 146
భాగం - 8	: ప్రైవేటీకరణ	147 - 165
భాగం - 9	: ప్రపంచీకరణ	166 - 178
ఖండం - IV	భారతదేశ ఆర్థికవ్యవస్థ - కూర్చు	179
భాగం - 10	: వ్యవసాయ రంగం	181 - 210
భాగం - 11	: పరిశ్రమ	211 - 223
భాగం - 12	: సేవారంగం	224 - 239
ఖండం - V	విదేశీ వర్తకం, చెల్లింపు నిల్వలు	241
భాగం - 13	: విదేశీ వర్తకం	243 - 251
భాగం - 14	: చెల్లింపు నిల్వలు	252 - 266

B. Com.

THIRD YEAR SEMESTER - V

DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE COURSE - B

BUSINESS COMMUNICATION

“We may forgo material benefits of civilization, but we cannot forgo our right and opportunity to reap the benefits of the highest education to the fullest extent as the education is the greatest material benefit.”

- *Dr. B.R. Ambedkar*

Dr.B.R.AMBEDKAR OPEN UNIVERSITY

HYDERABAD

2021

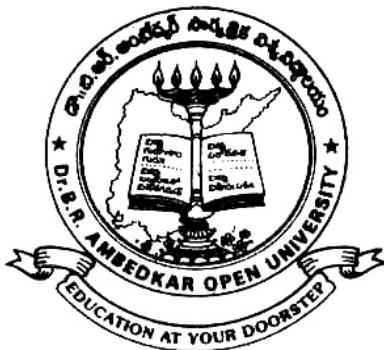
CONTENTS

BLOCK - I : COMMUNICATION - AN OVERVIEW	1
Unit - 1 : Process of Communication	3 - 25
Unit - 2 : Communication : Principles and Models	26 - 42
BLOCK - II : COMMUNICATION CHANNELS	43
Unit - 3 : Communication Channels	45 - 57
Unit - 4 : Types of Communication	58 - 74
BLOCK - III: WRITTEN COMMUNICATION	75
Unit - 5 : Fundamentals of Business Communication	77 - 89
Unit - 6 : Forms of Business Communication	90 - 112
Unit - 7 : Report Writing	113 - 125
BLOCK - IV: LISTENING	127
Unit - 8 : Employment Related Communication	129 - 149
Unit - 9 : Concepts of Listening	150 - 162
Unit - 10 : Barriers to Listening	163 - 173
BLOCK - V : APPLICATION OF COMMUNICATION TOOLS	175
Unit - 11 : Group Decision Making - Conflict and Negotiations	177 - 189
Unit - 12 : Group Discussion – Presentation – Interview and Public Speaking	190 - 207
Unit - 13 : Customers Relations - Public Relations and CRM	208 - 218
Unit - 14 : Business Communication and ICTs	219 - 229

BC511BCDSE(B)-T

బి.కో.

మూడవ సంవత్సరం సెమిస్టర్ - V
డిసిప్లిన్ స్పెషిఫిక్ ఎలక్ట్రిక్ కోర్సు - బి
వ్యాపార కమ్యూనికేషన్

“మనం నాగరికత సమకూర్చున వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చునేమో గాని, సర్వోత్తుమ్మైన విద్య అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు. ఎందుకంటే విద్యను మించిన వస్తుగత ప్రయోజనమేది లేదు.”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రైయరాబాద్

2021

విషయసూచిక

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుట సంఖ్య
ఖండం - I	వ్యాపార కమ్యూనికేషన్	1
భాగం - 1	కమ్యూనికేషన్ ప్రక్రియ	3 - 27
భాగం - 2	కమ్యూనికేషన్ సూత్రాలు, నమూనాలు	28 - 45
ఖండం - II	కమ్యూనికేషన్ మార్గాలు	47
భాగం - 3	కమ్యూనికేషన్ మార్గాలు	49 - 62
భాగం - 4	కమ్యూనికేషన్ రకాలు	63 - 81
ఖండం - III	లిఖిత కమ్యూనికేషన్	83
భాగం - 5	వ్యాపార కమ్యూనికేషన్ మూలసిద్ధాంతాలు	85 - 98
భాగం - 6	వ్యాపార కమ్యూనికేషన్ యొక్క రూపాలు	99 - 123
భాగం - 7	నివేదిక రాయడం	124 - 137
ఖండం - IV	వినడం (శ్రవణం)	139
భాగం - 8	ఉపాధి సంబంధిత కమ్యూనికేషన్	141 - 162
భాగం - 9	వినడం (శ్రవణం) యొక్క భావన	163 - 176
భాగం - 10	వినడానికి అవరోధాలు	177 - 188
ఖండం - V	ఆచరණాత్మక కమ్యూనికేషన్ సాధనాలు	189
భాగం - 11	సమూహంగా నిర్దిశయాలు తీసుకోవడం - సంఘర్షణ మరియు నెగోషియేషన్స్	191 - 203
భాగం - 12	గ్రూప్ డిస్కపన్, ప్రజంటేషన్, ఇంటర్వ్యూ, పబ్లిక్ స్ట్రేటిజ్	204 - 222
భాగం - 13	వినియోగదారు సంబంధాలు : పబ్లిక్ సంబంధాలు, వినియోగదారు సంబంధాల నిర్వహణ	223 - 234
భాగం - 14	వ్యాపార కమ్యూనికేషన్, సమాచారం మరియు కమ్యూనికేషన్ పెక్కాలజీ	235 - 246

BC512FMDSE(A)-E

B. Com.,

THIRD YEAR   SEMESTER - V

DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE COURSE - A

FINANCIAL MARKETS

"We may forgo material benefits of civilization, but we cannot forgo our right and opportunity to reap the benefits of the highest education to the fullest extent as the education is the greatest material benefit."

Dr. B.R. Ambedkar

Dr.B.R.AMBEDKAR OPEN UNIVERSITY

HYDERABAD

2020

CONTENTS

BLOCK - I : INTRODUCTION TO FINANCIAL MARKETS	1
Unit - 1 : Financial System in India	3 - 18
Unit - 2 : Financial Markets	19 - 31
Unit - 3 : Classification of Financial Markets	32 - 44
BLOCK - II : MONEY MARKET	45
Unit - 4 : Money Market	47 - 60
Unit - 5 : Treasury Bill and Call Money Market	61 - 70
Unit - 6 : Commercial Paper and Certificate of Deposits	71 - 80
BLOCK - III : CAPITAL MARKET	81
Unit - 7 : Equity Market	83 - 101
Unit - 8 : Debt Market	102 - 116
Unit - 9 : Regulation of Capital Market	117 - 133
BLOCK - IV : FOREIGN EXCHANGE MARKET	135
Unit - 10 : Foreign Exchange	137 - 145
Unit - 11 : Foreign Exchange Market	146 - 157
Unit - 12 : Managing Foreign Exchange Reserves	158 - 169
BLOCK - V : DERIVATIVES MARKET	171
Unit - 13 : Financial Derivative Market	173 - 184
Unit - 14 : Financial Derivative Market in India	185 - 198
Unit - 15 : Commodity Derivative Market	199 - 212

బి.కో.

మూడవ సంవత్సరం సెమిస్టర్ - V

డిసిప్లిన్ సైనిఫిక్ ఎలక్ట్రిక్ కోర్సు - II

ఎత్త మార్కెట్లు

“మనం నాగరికత సమకూర్చున వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చునేమో గాని, సర్వోత్తుష్టమైన విద్య అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు. ఎందుకంటే విద్యను ఖంచిన వస్తుగత ప్రయోజనమేదీ లేదు.”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రాదరాబాద్

2020

విషయసూచిక

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుట సంఖ్య
ఖండం - I	విత్త మార్కెట్లు : పరిచయం	1
భాగం - 1	భారతదేశ విత్త వ్యవస్థ	3 - 18
భాగం - 2	విత్త మార్కెట్లు	19 - 33
భాగం - 3	విత్త మార్కెట్లు వరీకరణ	34 - 46
ఖండం - II	ద్రవ్య మార్కెట్	47
భాగం - 4	ద్రవ్య మార్కెట్	49 - 64
భాగం - 5	ఖజానా బిల్లు మరియు ద్రవ్య పీలుపు మార్కెట్	65 - 76
భాగం - 6	వాణిజ్య పత్రం మరియు డిపాజిట్లు పత్రం	77 - 87
ఖండం - III	మూలధన మార్కెట్	89
భాగం - 7	ఈక్షిటీ మార్కెట్	91 - 110
భాగం - 8	బుఱ మార్కెట్	111 - 125
భాగం - 9	మూలధన మార్కెట్ నియంత్రణ	126 - 144
ఖండం - IV	విదేశీ మారక మార్కెట్	145
భాగం - 10	విదేశీ మారకం	147 - 157
భాగం - 11	విదేశీ మారకపు మార్కెట్	158 - 171
భాగం - 12	విదేశీ మారక నిల్వల నిర్వహణ	172 - 184
ఖండం - V	ఆర్థిక వ్యవస్థన్నాల (డెరివేటివ్) మార్కెట్	185
భాగం - 13	ఆర్థిక వ్యవస్థన్నాల (డెరివేటివ్) మార్కెట్	187 - 200
భాగం - 14	భారతదేశంలో ఆర్థిక వ్యవస్థన్నాల మార్కెట్లు	201 - 216
భాగం - 15	కమోడిటీ వ్యవస్థన్నాల మార్కెట్లు	217 - 232

B. Com.

THIRD YEAR SEMESTER - V

DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE COURSE - B

BANKING LAW AND PRACTICE

"We may forgo material benefits of civilization, but we cannot forgo our right and opportunity to reap the benefits of the highest education to the fullest extent as the education is the greatest material benefit."

- Dr. B.R. Ambedkar

Dr.B.R.AMBEDKAR OPEN UNIVERSITY

HYDERABAD

2021

CONTENTS

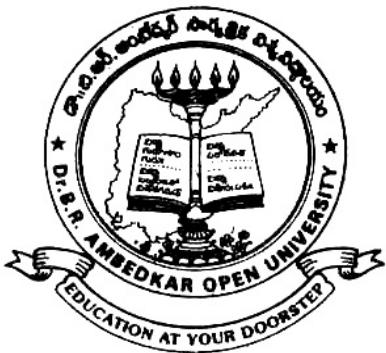
BLOCK - I : BANKING REGULATION IN INDIA	1
Unit - 1 : Banking Regulatory Frame Work	3 - 16
Unit - 2 : Reserve Bank of India	17 - 26
Unit - 3 : Regulatory Role of RBI	27 - 48
BLOCK - II : BANKER AND CUSTOMER	49
Unit - 4 : Banker Customer Relationship	51 - 65
Unit - 5 : Obligations and Rights of a Banker	66 - 80
Unit - 6 : Rights of Banker	81 - 89
BLOCK - III: TYPES OF ACCOUNTS AND SPECIAL TYPES OF CUSTOMERS	91
Unit - 7 : Types of Accounts	93 - 114
Unit - 8 : Special Types of Customers	115 - 130
BLOCK - IV: NEGOTIABLE INSTRUMENTS	131
Unit - 9 : Concepts of Negotiable Instruments	133 - 150
Unit - 10 : Endorsement and Crossing of Cheques	151 - 165
BLOCK - V : PAYMENT AND COLLECTION OF CHEQUES	167
Unit - 11 : Payment of Cheques	169 - 182
Unit - 12 : Collection of Cheques	183 - 195

బి.కౌ.

మూడవ సంవత్సరం సెమిస్టర్ - V

డిసిప్లిన్ సైన్సిఫిక్ ఎలక్టోనిక్ కోర్సు - బి

బ్యాంకింగ్ న్యూయార్క్ ప్రాంతం - ఆచరణ

“మనం నాగరికత సమకూర్చన వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చనేమో గాని, సర్వోత్స్వమైన విద్య అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు. ఎందుకంటే విద్యను మించిన వస్తుగత ప్రయోజనమేదీ లేదు.”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విష్ణవిద్యాలయం

ప్రైధరాబాద్

2021

విషయసూచిక

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుట సంఖ్య
ఖండం - I	భారతదేశంలో బ్యాంకింగ్ నియంత్రణ	1
భాగం - 1	: బ్యాంకింగ్ నియంత్రణ విధానం	3 - 17
భాగం - 2	: భారతీయ రిజర్వ్ బ్యాంకు	18 - 28
భాగం - 3	: ఆర్.బి.బి. యొక్క రెగ్యులేటరీ పాత్ర	29 - 50
ఖండం - II	బ్యాంకరు మరియు భాతాదారుడు	51
భాగం - 4	: బ్యాంకరు - భాతాదారు సంబంధం	53 - 66
భాగం - 5	: బ్యాంకరు బాధ్యతలు	67 - 79
భాగం - 6	: బ్యాంకరు హక్కులు	80 - 88
ఖండం - III	భాతాలలో రకాలు మరియు ప్రత్యేకమైన భాతాదారులు	89
భాగం - 7	: భాతాలలో రకాలు	91 - 111
భాగం - 8	: ప్రత్యేకమైన భాతాదారులు	112 - 127
ఖండం - IV	ఆన్యుక్రాంత పత్రాలు	129
భాగం - 9	: ఆన్యుక్రాంత పత్రాల భావనలు	131 - 148
భాగం - 10	: చెక్కుల ఎండార్సుమెంటు మరియు క్రాసింగ్	149 - 163
ఖండం - V	చెక్కుల చెల్లింపు మరియ వసూలు	165
భాగం - 11	: చెక్కుల చెల్లింపు	167 - 180
భాగం - 12	: చెక్కుల వసూలు	181 - 194

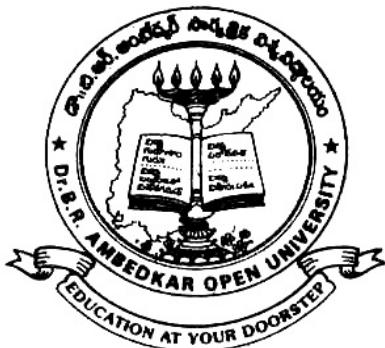
BC610SDDSE(A)-T

బి.కొ.ఓ.

మూడవ సంవత్సరం సెమిస్టర్ - VI

డిసిప్లిన్ స్పెషిఫిక్ ఎలక్ట్రిక్ కోర్సు - I

అమృకాలు - పంపిణీ

“మనం నాగరికత సమకూర్చున వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చునేమో గాని, సర్వోత్తుమ్మైన విద్య అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు. ఎందుకంటే విద్యను మించిన వస్తుగత ప్రయోజనమేది లేదు.”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రైధరాబాద్

2020

విషయసూచిక

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుట సంఖ్య
ఖండం - I	అమృకాల నిర్వహణ మూలాలు	1
భాగం - 1	అమృకాల నిర్వహణ - పరిచయం	3 - 19
భాగం - 2	వ్యక్తిగత అమృకం, పద్ధతులు	20 - 38
ఖండం - II	అమృకాల ప్రణాళిక	39
భాగం - 3	అమృకాల ప్రోత్సాహకం	41 - 55
భాగం - 4	అమృకాల అంచనా పద్ధతులు	56 - 73
భాగం - 5	అమృకాల బడ్జెటింగ్, నియంత్రణ	74 - 91
ఖండం - III	అమృకాల సిబ్బంది నిర్వహణ	93
భాగం - 6	అమృకాల సిబ్బంది స్వీరూపం	95 - 129
భాగం - 7	నియామకం, ఎంపిక	130 - 148
భాగం - 8	అమృకాల సిబ్బంది - శిక్షణ, పారితోషికం	149 - 165
ఖండం - IV	పంపిణీ	167
భాగం - 9	పంపిణీ మార్గాలు - పాత్ర, ప్రాధాన్యత	169 - 183
భాగం - 10	పంపిణీ మార్గాల వర్గీకరణ	184 - 209
భాగం - 11	మధ్యదశారుల పాత్ర, ప్రాధాన్యత	210 - 225
ఖండం - V	పంపిణీ విధానం	227
భాగం - 12	భారతదేశంలో పంపిణీ విధానం	229 - 242
భాగం - 13	పంపిణీ నిర్వహణ	243 - 256
భాగం - 14	వస్తువు కదలికల వ్యాహం, సప్లై గొలుసు నిర్వహణ	257 - 267

BC610IT(II)DSE(B)-E

B. Com.

THIRD YEAR   SEMESTER - VI

DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE COURSE - B

INDIRECT TAXES - II

“We may forgo material benefits of civilization, but we cannot forgo our right and opportunity to reap the benefits of the highest education to the fullest extent as the education is the greatest material benefit.”

Dr. B.R. Ambedkar

Dr. B. R. AMBEDKAR OPEN UNIVERSITY

HYDERABAD

2021

CONTENTS

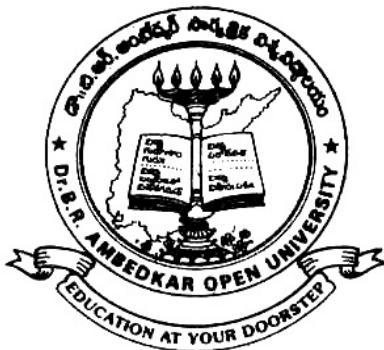
BLOCK - I : GST ACCOUNTING	1
Unit - 1 : Accounting Under GST	3 - 23
Unit - 2 : Advance Accounting	24 - 36
BLOCK - II : GST VALUATION	37
Unit - 3 : Valuation	39 - 55
Unit - 4 : Tax Deducted at Source and Tax Collected at Source	56 - 69
BLOCK - III : INPUT TAX CREDIT AND GST RETURNS	71
Unit - 5 : Input Tax Credit	73 - 90
Unit - 6 : GST Returns	91 - 104
BLOCK - IV : GST ADMINISTRATION, APPEALS AND REVISIONS	105
Unit - 7 : Administration and Officers of GST	107 - 117
Unit - 8 : Appeals and Revisions	118 - 127
Unit - 9 : Miscellaneous Provisions	128 - 145
Unit - 10 : GST Rules	146 - 165
BLOCK - V : CUSTOMS ACT	167
Unit - 11 : Customs Law	169 - 187
Unit - 12 : Valuation - Baggage	188 - 208

బి.కో.

మూడవ సంవత్సరం సెమిస్టర్ - VI

డిసిల్పిన్ స్టుడెంట్ ఎలక్ష్మివ్ కోర్సు - బి

పరోక్ష పన్నులు - II

“మనం నాగరికత సమకూర్చిన వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చునేమో గాని, సర్వోత్స్వమైన విద్య అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా ఆనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు. ఎందుకంటే విద్యను మించిన వస్తుగత ప్రయోజనమేదీ లేదు.”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రైధరాబాద్

2021

విషయసూచిక

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుట సంఖ్య
ఖండం - I	జియనెటి అకోంటింగ్	1
భాగం - 1	జియనెటి ద్వారా అకోంటింగ్	3 - 24
భాగం - 2	అద్వాన్‌ అకోంటింగ్	25 - 37
ఖండం - II	జియనెటి మూల్యంకనం	39
భాగం - 3	విలువ లెక్షింపు / మూల్యంకనం	41 - 57
భాగం - 4	మూలం వద్ద పన్ను మినహాయింపు మరియు ఆదాయంలో పన్ను మినహాయింపు	58 - 72
ఖండం - III	జన్మట్ పన్ను క్రెడిట్ మరియు జియనెటి రిటర్న్యూ	73
భాగం - 5	జన్మట్ పన్ను క్రెడిట్	75 - 92
భాగం - 6	జియనెటి రిటర్న్యూ	93 - 107
ఖండం - IV	జియనెటి పరిపాలన, అప్పిల్స్ మరియు పునర్వ్యవర్థలు	109
భాగం - 7	పరిపాలన మరియు జియనెటి అధికారులు	111 - 120
భాగం - 8	అప్పిల్స్ మరియు పునర్వ్యవర్థలు	121 - 131
భాగం - 9	ఇతర నిబంధనలు	132 - 150
భాగం - 10	జి.యస్.టి. నియమాలు	151 - 171
ఖండం - V	కష్టమ్స్ యాక్ట్	173
భాగం - 11	కష్టమ్స్ చట్టం	175 - 194
భాగం - 12	వాల్యూయేషన్-బ్యాగేజ్	195 - 216

ఓ.కో.

మూడవ సంవత్సరం సెమిస్టర్ - VI

డిసిప్లిన్ స్పెషిఫిక్ ఎలక్ట్రిక్ కోర్సు - I

వ్యాపార పరిసరాలు

“మనం నాగరికత సమకూర్చున వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చునేమో గాని, సర్వోత్తుమ్మైన విద్య అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు. ఎందుకంటే విద్యను మించిన వస్తుగత ప్రయోజనమేది లేదు.”

- డా॥ వి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ వి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రైధరాబాద్

2020

విషయసూచిక

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుట సంఖ్య
ఖండం - I	వ్యాపార పరిసరాలు : పరిచయం	1
భాగం - 1	వ్యాపార పరిసరాల అవలోకనం	3 - 20
భాగం - 2	వ్యాపార స్వభావం, లక్ష్యాలు	21 - 44
భాగం - 3	పరిసరాల విశేషణ	45 - 59
ఖండం - II	వ్యాపార పరిసరాల పరిధి	61
భాగం - 4	ఆర్ద్రిక పరిసరాలు	63 - 83
భాగం - 5	రాజకీయ మరియు చట్టబడ్డమైన పరిసరాలు	84 - 101
భాగం - 6	సామాజిక మరియు సాంస్కృతిక పరిస్థితులు	102 - 123
ఖండం - III	పారిశ్రామిక విధానం	125
భాగం - 7	పారిశ్రామిక సంస్కరణలు	127 - 141
భాగం - 8	పారిశ్రామిక రుగ్మత	142 - 166
భాగం - 9	పోటీ విధానం మరియు చట్టం	167 - 183
ఖండం - IV	విత్త వ్యవస్థాపరమైన ఏర్పాట్లు	185
భాగం - 10	విత్త మార్కెట్లు	187 - 200
భాగం - 11	మార్కెట్ నియంత్రణ వ్యవస్థ	201 - 211
భాగం - 12	ద్రవ్య విధానం	212 - 225
భాగం - 13	కోశ విధానం	226 - 242
ఖండం - V	ప్రాపంచిక పరిసరాలు	243
భాగం - 14	GATT, WTO మరియు అంతర్జాతీయ ఒప్పందాలు	245 - 275
భాగం - 15	విదేశీ వాణిజ్య విధానం	276 - 291
భాగం - 16	బహుళ జాతి కార్బోరేషన్సు	292 - 309

B. Com.

THIRD YEAR SEMESTER - VI

DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE COURSE - B

AUDITING

“We may forgo material benefits of civilization, but we cannot forgo our right and opportunity to reap the benefits of the highest education to the fullest extent as the education is the greatest material benefit.”

- Dr. B.R. Ambedkar

Dr.B.R.AMBEDKAR OPEN UNIVERSITY

HYDERABAD

2020

CONTENTS

BLOCK - I : BASICS OF AUDITING	1
Unit - 1 : Introduction to Auditing	3 - 15
Unit - 2 : Classification of Audit	16 - 25
Unit - 3 : Standards of Auditing	26 - 35
BLOCK - II : AUDITOR AND EXECUTION OF A AUDIT	37
Unit - 4 : Role of Auditor	39 - 51
Unit - 5 : Audit Planning and Procedure	52 - 57
Unit - 6 : Audit Documentation	58 - 68
BLOCK - III: INTERNAL CONTROL, INTERNAL CHECK AND INTERNAL AUDIT	69
Unit - 7 : Internal Control	71 - 84
Unit - 8 : Internal Check	85 - 104
Unit - 9 : Internal Audit	105 - 117
BLOCK - IV: VOUCHING	119
Unit - 10 : Vouching	121 - 133
Unit - 11 : Vouching of Transactions	134 - 147
BLOCK - V : VERIFICATION AND VALUATION	149
Unit - 12 : Verification and Valuation of Assets	151 - 164
Unit - 13 : Verification of Liabilities	165 - 170
Unit - 14 : Audit Report	171 - 188

బి.కౌ.

మూడవ సంవత్సరం సెమిస్టర్ - VI

ఆధికీంగ్

“మనం నాగరికత సమకూర్చున వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చునేమో గాని, సర్వోత్పాషమైన విద్య
అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు. ఎందుకంటే
విద్యను మించిన వస్తుగత ప్రయోజనమేదీ లేదు.”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రైధరాబాద్

2020

విషయసూచిక

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుట సంఖ్య
ఖండం - I	ఆడిటింగ్ యొక్క ప్రాథమికాంశాలు	1
భాగం - 1	: ఆడిటింగ్ పరిచయం	3 - 15
భాగం - 2	: ఆడిట్ వర్గీకరణ	16 - 26
భాగం - 3	: ఆడిటింగ్ ప్రమాణాలు	27 - 36
ఖండం - II	ఆడిట్ మరియు ఆడిట్ అమలు	37
భాగం - 4	: ఆడిటర పాత్ర	39 - 51
భాగం - 5	: ఆడిట్ ప్రణాళిక, విధానం	52 - 57
భాగం - 6	: ఆడిట్ డాక్యుమెంటేషన్	58 - 68
ఖండం - III	అంతర్గత నియంత్రణ, అంతర్గత తనిఖీ, అంతర్గత ఆడిట్	69
భాగం - 7	: అంతర్గత నియంత్రణ	71 - 84
భాగం - 8	: అంతర్గత తనిఖీ	85 - 104
భాగం - 9	: అంతర్గత ఆడిట్	105 - 117
ఖండం - IV	వోచింగ్	119
భాగం - 10	: వోచింగ్	121 - 134
భాగం - 11	: లావాదేవీల వోచింగ్	135 - 149
ఖండం - V	ధృవీకరణ మరియు మూల్యాంకనం	151
భాగం - 12	: ఆస్తుల ధృవీకరణ మరియు మూల్యాంకనం	153 - 166
భాగం - 13	: అప్పుల ధృవీకరణ	167 - 172
భాగం - 14	: ఆడిట్ నివేదిక	173 - 188

B. Com.,

THIRD YEAR   SEMESTER - VI

DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE COURSE - A

FINANCIAL SERVICES

"We may forgo material benefits of civilization, but we cannot forgo our right and opportunity to reap the benefits of the highest education to the fullest extent as the education is the greatest material benefit."

Dr. B.R. Ambedkar

Dr.B.R.AMBEDEKAR OPEN UNIVERSITY

HYDERABAD

2020

CONTENTS

BLOCK - I : INTRODUCTION TO FINANCIAL SERVICES	1
Unit - 1 : Financial Services - An Introduction	3 - 17
Unit - 2 : Fund Based Financial Services	18 - 29
Unit - 3 : Fee Based Financial Services	30 - 43
BLOCK - II : LEASING, HIRE PURCHASE AND VENTURE CAPITAL	45
Unit - 4 : Leasing	47 - 58
Unit - 5 : Hire Purchase	59 - 69
Unit - 6 : Venture Capital	70 - 81
BLOCK - III : FACTORING, FORFAITING AND SECURITIZATION OF DEBT	83
Unit - 7 : Factoring	85 - 100
Unit - 8 : Forfaiting	101 - 115
Unit - 9 : Securitization of Debt.	116 - 129
BLOCK - IV : INVESTMENT TRUSTS AND MUTUAL FUNDS	131
Unit - 10 : Investment Trusts	133 - 145
Unit - 11 : Mutual Funds	146 - 161
Unit - 12 : Constitution and Management of Mutual Funds	162 - 171
BLOCK - V : MERCHANT BANKING AND CREDIT RATING	173
Unit - 13 : Merchant Banking	175 - 183
Unit - 14 : Credit Rating	184 - 194
Unit - 15 : Credit Rating Agencies in India	195 - 213

బి.కో.

మూడవ సంవత్సరం సెమిస్టర్ - VI

డిసిల్పిన్ స్పెషిఫిక్ ఎలక్ట్రిక్ కోర్సు - ఎ

విత్త సేవలు

“మనం నాగరికత సమకూర్చిన వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చునేమో గాని, సర్వోత్స్వమైన విద్య అందించే ఘరాలను సంపూర్ణంగా ఆనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు. ఎందుకంటే విద్యను మించిన వస్తుగత ప్రయోజనమేదీ లేదు.”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రైధరాబాద్

2020

విషయసూచిక

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుట సంఖ్య
ఖండం - I	విత్త సేవలు : పరిచయం	1
భాగం - 1	ఆర్థిక సేవలు - పరిచయం	3 - 19
భాగం - 2	నిధి ఆధారిత విత్త సేవలు	20 - 34
భాగం - 3	ఫీజు ఆధారిత విత్త సేవలు	35 - 52
ఖండం - II	లీజింగ్, అడ్డె కొనుగోలు మరియు వెంచర్ క్యాపిటల్	53
భాగం - 4	లీజింగ్	55 - 66
భాగం - 5	అడ్డె కొనుగోలు	67 - 77
భాగం - 6	వెంచర్ క్యాపిటల్	78 - 93
ఖండం - III	ప్యాక్టరింగ్, ఫర్మఫెటింగ్ మరియు సెక్యూరిటైజేషన్	95
భాగం - 7	ప్యాక్టరింగ్	97 - 114
భాగం - 8	ఫర్మఫెటింగ్	115 - 131
భాగం - 9	సెక్యూరిటైజేషన్	132 - 144
ఖండం - IV	పెట్టుబడి త్రుస్తులు మరియు పరస్పర నిధులు (మూయచువల్ ఫండ్స్)	145
భాగం - 10	పెట్టుబడి త్రుస్తులు	147 - 162
భాగం - 11	పరస్పర నిధులు (మూయచువల్ ఫండ్స్)	163 - 183
భాగం - 12	పరస్పర నిధుల రాజ్యంగం మరియు విశేషము	184 - 195
ఖండం - V	మర్పంట్ బ్యాంకింగ్ మరియు క్రెడిట్ రేటింగ్	197
భాగం - 13	మర్పంట్ బ్యాంకింగ్	199 - 206
భాగం - 14	క్రెడిట్ రేటింగ్	207 - 219
భాగం - 15	భారతదేశంలో క్రెడిట్ రేటింగ్ ఏజన్సీలు	220 - 241

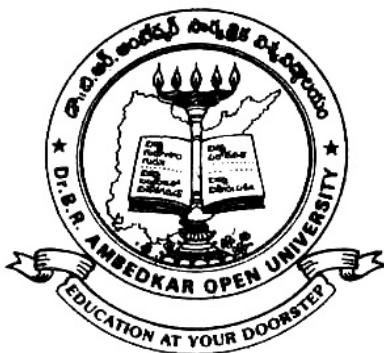
BC612PPI DSE(B)-E

B. Com.

THIRD YEAR   SEMESTER - VI

DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE COURSE - B

PRINCIPLES AND PRACTICE OF INSURANCE

“We may forgo material benefits of civilization, but we cannot forgo our right and opportunity to reap the benefits of the highest education to the fullest extent as the education is the greatest material benefit.”

Dr. B.R. Ambedkar

Dr. B. R. AMBEDKAR OPEN UNIVERSITY

HYDERABAD

2020

CONTENTS

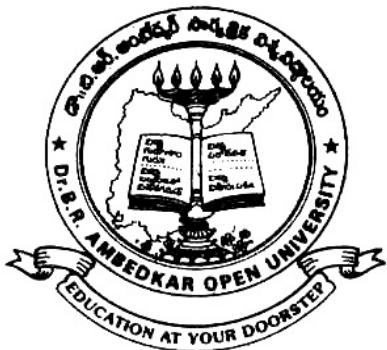
BLOCK - I : INTRODUCTION	1
Unit - 1 : Risk Management and Insurance	3 - 16
Unit - 2 : Role and Importance of Insurance	17 - 36
Unit - 3 : Insurance Markets	37 - 63
BLOCK - II : PRINCIPLES, CLASSIFICATION AND PROVISIONS OF INSURANCE	65
Unit - 4 : Insurance Contracts and Principles of Insurance	67 - 75
Unit - 5 : Classification of Insurance	76 - 92
Unit - 6 : Policy Holders Rights of Assignment, Nomination and Transfer	93 - 111
BLOCK - III : PRACTICE OF LIFE INSURANCE	113
Unit - 7 : Life Insurance Business	115 - 128
Unit - 8 : Classification of Policies	129 - 141
Unit - 9 : Premiums and Claims	142 - 162
BLOCK - IV : PRACTICE OF GENERAL INSURANCE	163
Unit - 10 : General Insurance Business	165 - 177
Unit - 11 : Reinsurance	178 - 187
Unit - 12 : Premiums and Claims of General Insurance	188 - 202
BLOCK - V : INSURANCE REGULATION IN INDIA	203
Unit - 13 : Insurance Legislation in India	205 - 226
Unit - 14 : Insurance Regulatory and Development Authority of India Act, 1999	227 - 250
Unit - 15 : IRDAI Regulations	251 - 282

బి.కొ.ఓ.

మూడవ సంవత్సరం సెమిస్టర్ - VI

డిసిప్లిన్ స్పెషిఫిక్ ఎలక్ట్రిక్ కోర్సు - బి

భీమా సూత్రాలు మరియు ఆచరణ

“మనం నాగరికత సమకూర్చల వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చేనేమో గాని, సర్వోత్తుష్టమైన విద్య అందించే ఘలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు. ఎందుకంటే విద్యను మించిన వస్తుగత ప్రయోజనమేదీ లేదు.”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

పైదరాబాద్

2021

విషయసూచిక

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుట సంఖ్య
ఖండం - I	వరిచయం	1
భాగం - 1	రిస్కు నిర్వహణ మరియు భీమా	3 - 16
భాగం - 2	భీమా పాత్ర, ఆవశ్యకత	17 - 37
భాగం - 3	భీమా మార్కెట్లు	38 - 61
ఖండం - II	భీమా సూత్రాలు, వర్గీకరణ మరియు ఏర్పాట్లు	63
భాగం - 4	భీమా ఒప్పందాలు మరియు భీమా సూత్రాలు	65 - 74
భాగం - 5	భీమా వర్గీకరణ	75 - 92
భాగం - 6	పాలసీదారులకు సంబంధించిన హక్కులు నామినేషన్ మరియు బదిలీ	93 - 114
ఖండం - III	జీవిత భీమా ఆచరణ	115
భాగం - 7	జీవిత భీమా వ్యాపారం	117 - 130
భాగం - 8	భీమా పాలసీల వర్గీకరణ	131 - 143
భాగం - 9	ప్రీమియంలు మరియు కైయిమ్సు	144 - 165
ఖండం - IV	సాధారణ భీమా ఆచరణ	167
భాగం - 10	ససాధారణ భీమా వ్యాపారం	169 - 182
భాగం - 11	పునః భీమా	183 - 193
భాగం - 12	సాధారణ భీమా : ప్రీమియమ్సు మరియు దావాలు	194 - 209
ఖండం - V	భారతదేశంలో భీమా నియంత్రణ చట్టం	211
భాగం - 13	భారత దేశంలో భీమా చట్టాల సవరణలు	213 - 236
భాగం - 14	ఇన్సురెన్స్ రెగ్యులేటరీ అండ్ డెవలప్మెంట్ అఫారిటీ ఆఫ్ ఇండియా	237 - 262
భాగం - 15	ఇన్సురెన్స్ రెగ్యులేటరీ అండ్ డెవలప్మెంట్ అఫారిటీ ఆఫ్ ఇండియా (IRDAI) - సవరణలు	263 - 296

B. Com.

SECOND YEAR SEMESTER - IV

SKILL ENHANCEMENT ELECTIVE COURSE (SEEC) - I

SEEC - I : MICRO FINANCE

“We may forgo material benefits of civilization, but we cannot forgo our right and opportunity to reap the benefits of the highest education to the fullest extent....”

- Dr. B.R. Ambedkar

Dr.B.R. AMBEDKAR OPEN UNIVERSITY

HYDERABAD

2019

CONTENTS

BLOCK - I : UNDERSTANDING MICRO FINANCE	1
Unit - 1 : Introduction to Micro Finance	3 - 21
Unit - 2 : Self - Help Groups (SHGs)	22 - 42
Unit - 3 : Micro Finance Models	43 - 58
BLOCK - II : MICRO FINANCE IN INDIA	59
Unit - 4 : Products and Services of Micro Finance	61 - 68
Unit - 5 : Micro Finance Institutions and their Regulation	69 - 80

బి.కో.ఎ.

రెండవ సంవత్సరం :: సెమిస్టర్ - IV

సిగ్నల్ ఎన్‌పేన్స్ మెంట్ ఎలక్ట్రిక్స్ కోర్సు(SEEC) - I

సూక్ష్మవిత్తం

“మనం నాగరికత సమకూర్చల వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చనేమో గాని, సర్వోత్స్మాప్తమైన విద్య

అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు.....”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రాదరాబాదు

2020

విషయక్రమం

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుటసంఖ్య
ఖండం - I	సూక్ష్మవిత్తం - అవగాహన	1
భాగం - 1	సూక్ష్మవిత్తం - పరిచయం	3 - 23
భాగం - 2	స్వయం సహాయక సంఘాలు	24 - 45
భాగం - 3	సూక్ష్మవిత్త నమూనాలు	46 - 63
ఖండం - II	భారతదేశంలో సూక్ష్మవిత్తం	65
భాగం - 4	సూక్ష్మవిత్తం ఉత్పత్తులు మరియు సేవలు	67 - 75
భాగం - 5	సూక్ష్మవిత్త సంస్థలు మరియు వాటి నియంత్రణ	76 - 89

B. Com.,

SECOND YEAR   SEMESTER - IV

RURAL MARKETING

“We may forgo material benefits of civilization, but we cannot forgo our right and opportunity to reap the benefits of the highest education to the fullest extent as the education is the greatest material benefit.”

Dr. B.R. Ambedkar

Dr.B.R. AMBEDKAR OPEN UNIVERSITY

HYDERABAD

2019

CONTENTS

BLOCK - I: UNDERSTANDING RURAL MARKETING	1
Unit - 1 : Rural Marketing - An Overview	3 - 28
Unit - 2 : Rural Markets and Consumers	29 - 50
Unit - 3 : Institutional Support to Rural Marketing	51 - 65
BLOCK - II: RURAL MARKETING STRATEGIES	67
Unit - 4 : Product and Pricing Strategies	69 - 97
Unit - 5 : Promotion and Distribution Strategies	98 - 135

బి.కో.

రెండవ సంవత్సరం - సెమిస్టర్ - IV

గ్రామీణ మార్కెటింగ్

“మనం నాగరికత సమకూర్చల వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చునేమో గాని, సర్వోత్తమమైన విద్య

అందించే ఫలాలను సంహరింగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పుకూడదు.....”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రాధరాబాదు

2019

విషయక్రమం

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుటసంఖ్య
ఖండం - I	గ్రామీణ మార్కెటీంగ్ అపగాహన	1
భాగం - 1	గ్రామీణ మార్కెటీంగ్ - పరిశేలన	3 - 32
భాగం - 2	గ్రామీణ మార్కెటీంగ్ మరియు వినియోగదారులు	33 - 58
భాగం - 3	గ్రామీణ మార్కెటీంగ్‌కు సంస్థాగత మధ్యతు	59 - 74
ఖండం - II	గ్రామీణ మార్కెటీంగ్ వ్యాపాలు	75
భాగం - 4	గ్రామీణ మార్కెటీంగ్‌లో వస్తువు, ధర నిర్దిశలు	77 - 105
భాగం - 5	గ్రామీణ మార్కెట్ల అభివృద్ధి మరియు పంచిణీ	106 - 146

B. Com.

SECOND YEAR SEMESTER - IV

SKILL ENHANCEMENT ELECTIVE COURSE (SEEC) - I

SEEC - I : MICRO FINANCE

“We may forgo material benefits of civilization, but we cannot forgo our right and opportunity to reap the benefits of the highest education to the fullest extent....”

- Dr. B.R. Ambedkar

Dr.B.R. AMBEDKAR OPEN UNIVERSITY

HYDERABAD

2019

CONTENTS

BLOCK - I : UNDERSTANDING MICRO FINANCE	1
Unit - 1 : Introduction to Micro Finance	3 - 21
Unit - 2 : Self - Help Groups (SHGs)	22 - 42
Unit - 3 : Micro Finance Models	43 - 58
BLOCK - II : MICRO FINANCE IN INDIA	59
Unit - 4 : Products and Services of Micro Finance	61 - 68
Unit - 5 : Micro Finance Institutions and their Regulation	69 - 80

బి.కో.ఎ.

రెండవ సంవత్సరం :: సెమిస్టర్ - IV

సిగ్నల్ ఎన్‌పేన్స్ మెంట్ ఎలక్ట్రిక్స్ కోర్స్ (SEEC) - I

సూక్ష్మవిత్తం

“మనం నాగరికత సమకూర్చల వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చనేమో గాని, సర్వోత్స్మాప్తమైన విద్య

అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు.....”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రాదరాబాదు

2020

విషయక్రమం

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుటసంఖ్య
ఖండం - I	సూక్ష్మవిత్తం - అవగాహన	1
భాగం - 1	సూక్ష్మవిత్తం - పరిచయం	3 - 23
భాగం - 2	స్వయం సహాయక సంఘాలు	24 - 45
భాగం - 3	సూక్ష్మవిత్త నమూనాలు	46 - 63
ఖండం - II	భారతదేశంలో సూక్ష్మవిత్తం	65
భాగం - 4	సూక్ష్మవిత్తం ఉత్పత్తులు మరియు సేవలు	67 - 75
భాగం - 5	సూక్ష్మవిత్త సంస్థలు మరియు వాటి నియంత్రణ	76 - 89

B. Com.,

SECOND YEAR   SEMESTER - IV

RURAL MARKETING

“We may forgo material benefits of civilization, but we cannot forgo our right and opportunity to reap the benefits of the highest education to the fullest extent as the education is the greatest material benefit.”

Dr. B.R. Ambedkar

Dr.B.R. AMBEDKAR OPEN UNIVERSITY

HYDERABAD

2019

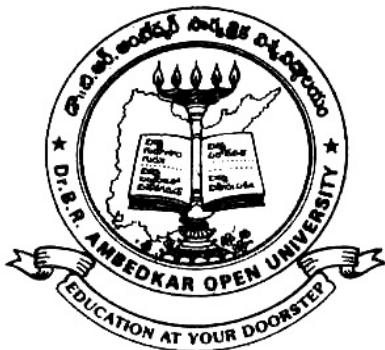
CONTENTS

BLOCK - I: UNDERSTANDING RURAL MARKETING	1
Unit - 1 : Rural Marketing - An Overview	3 - 28
Unit - 2 : Rural Markets and Consumers	29 - 50
Unit - 3 : Institutional Support to Rural Marketing	51 - 65
BLOCK - II: RURAL MARKETING STRATEGIES	67
Unit - 4 : Product and Pricing Strategies	69 - 97
Unit - 5 : Promotion and Distribution Strategies	98 - 135

బి.కో.

రెండవ సంవత్సరం - సెమిస్టర్ - IV

గ్రామీణ మార్కెటింగ్

“మనం నాగరికత సమకూర్చల వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చునేమో గాని, సర్వోత్తమమైన విద్య

అందించే ఫలాలను సంహరింగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పుకూడదు.....”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రాధరాబాదు

2019

విషయక్రమం

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుటసంఖ్య
ఖండం - I	గ్రామీణ మార్కెటీంగ్ అపగాహన	1
భాగం - 1	గ్రామీణ మార్కెటీంగ్ - పరిశేలన	3 - 32
భాగం - 2	గ్రామీణ మార్కెటీంగ్ మరియు వినియోగదారులు	33 - 58
భాగం - 3	గ్రామీణ మార్కెటీంగ్‌కు సంస్థాగత మధ్యతు	59 - 74
ఖండం - II	గ్రామీణ మార్కెటీంగ్ వ్యాపాలు	75
భాగం - 4	గ్రామీణ మార్కెటీంగ్‌లో వస్తువు, ధర నిర్దిశలు	77 - 105
భాగం - 5	గ్రామీణ మార్కెట్ల అభివృద్ధి మరియు పంచిణీ	106 - 146

B. Com.

SECOND YEAR SEMESTER - IV

SKILL ENHANCEMENT ELECTIVE COURSE (SEEC) - I

SEEC - I : MICRO FINANCE

“We may forgo material benefits of civilization, but we cannot forgo our right and opportunity to reap the benefits of the highest education to the fullest extent....”

- Dr. B.R. Ambedkar

Dr.B.R. AMBEDKAR OPEN UNIVERSITY

HYDERABAD

2019

CONTENTS

BLOCK - I : UNDERSTANDING MICRO FINANCE	1
Unit - 1 : Introduction to Micro Finance	3 - 21
Unit - 2 : Self - Help Groups (SHGs)	22 - 42
Unit - 3 : Micro Finance Models	43 - 58
BLOCK - II : MICRO FINANCE IN INDIA	59
Unit - 4 : Products and Services of Micro Finance	61 - 68
Unit - 5 : Micro Finance Institutions and their Regulation	69 - 80

బి.కో.ఎ.

రెండవ సంవత్సరం :: సెమిస్టర్ - IV

సిగ్నల్ ఎన్‌పేన్స్ మెంట్ ఎలక్ట్రిక్స్ కోర్సు(SEEC) - I

సూక్ష్మవిత్తం

“మనం నాగరికత సమకూర్చల వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చనేమో గాని, సర్వోత్స్మాప్తమైన విద్య

అందించే ఫలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పోకూడదు.....”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రాదరాబాదు

2020

విషయక్రమం

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుటసంఖ్య
ఖండం - I	సూక్ష్మవిత్తం - అవగాహన	1
భాగం - 1	సూక్ష్మవిత్తం - పరిచయం	3 - 23
భాగం - 2	స్వయం సహాయక సంఘాలు	24 - 45
భాగం - 3	సూక్ష్మవిత్త నమూనాలు	46 - 63
ఖండం - II	భారతదేశంలో సూక్ష్మవిత్తం	65
భాగం - 4	సూక్ష్మవిత్తం ఉత్పత్తులు మరియు సేవలు	67 - 75
భాగం - 5	సూక్ష్మవిత్త సంస్థలు మరియు వాటి నియంత్రణ	76 - 89

B. Com.,

SECOND YEAR   SEMESTER - IV

RURAL MARKETING

“We may forgo material benefits of civilization, but we cannot forgo our right and opportunity to reap the benefits of the highest education to the fullest extent as the education is the greatest material benefit.”

Dr. B.R. Ambedkar

Dr.B.R. AMBEDKAR OPEN UNIVERSITY

HYDERABAD

2019

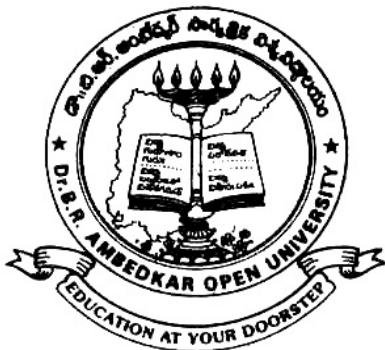
CONTENTS

BLOCK - I: UNDERSTANDING RURAL MARKETING	1
Unit - 1 : Rural Marketing - An Overview	3 - 28
Unit - 2 : Rural Markets and Consumers	29 - 50
Unit - 3 : Institutional Support to Rural Marketing	51 - 65
BLOCK - II: RURAL MARKETING STRATEGIES	67
Unit - 4 : Product and Pricing Strategies	69 - 97
Unit - 5 : Promotion and Distribution Strategies	98 - 135

బి.కో.

రెండవ సంవత్సరం - సెమిస్టర్ - IV

గ్రామీణ మార్కెటింగ్

“మనం నాగరికత సమకూర్చల వస్తుగత ప్రయోజనాలనైనా వదులుకోవచ్చునేమో గాని, సర్వోత్తమమైన విద్య

అందించే ఫలాలను సంహరింగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కులను మాత్రం కోల్పుకూడదు.....”

- డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం

ప్రాధరాబాదు

2019

విషయక్రమం

ఖండం / భాగం సంఖ్య	వివరాలు	పుటసంఖ్య
ఖండం - I	గ్రామీణ మార్కెటీంగ్ అపగాహన	1
భాగం - 1	గ్రామీణ మార్కెటీంగ్ - పరిశేలన	3 - 32
భాగం - 2	గ్రామీణ మార్కెటీంగ్ మరియు వినియోగదారులు	33 - 58
భాగం - 3	గ్రామీణ మార్కెటీంగ్‌కు సంస్థాగత మధ్యతు	59 - 74
ఖండం - II	గ్రామీణ మార్కెటీంగ్ వ్యాపాలు	75
భాగం - 4	గ్రామీణ మార్కెటీంగ్‌లో వస్తువు, ధర నిర్దిశలు	77 - 105
భాగం - 5	గ్రామీణ మార్కెట్ల అభివృద్ధి మరియు పంచిణీ	106 - 146